

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Prosociální chování sociálních pracovníků

Autor práce: Bc. Lucie Vrbová

Obor studia: Sociální práce

Posudek vypracoval: Mgr. Karel Šimr, Ph.D.

Datum: 3.5. 2022

Cílem diplomové práce je identifikovat prvky prosociálního chování u sociálních pracovníků pracujících s cílovou skupinou cizinců. Pro naplnění tohoto záměru autorka nejprve buduje dostatečně širokou teoretickou základnu. V ní se věnuje pojmům altruismus, prosociální chování, pomáhání a empatie. Popisuje známé teorie prosociálního jednání. Následně pak danou problematiku vztahuje k oblasti profesionální sociální práce obecně a zvláště pak s cizinci.

Následuje kvalitativní výzkum mezi šesti sociálními pracovníky, kteří pracují s cizinci, v němž se autorka pokouší identifikovat konkrétní aspekty prosociálního jednání. Při jejich popisu si všímá rovněž etických dilemat, která prosociální jednání přináší a která různí pracovníci řeší odlišným způsobem: např. zda mít emoční odstup nebo s klienty plakat, zda trvat na jednostrannosti poskytování služeb nebo přijmout dar jako projev vděčnosti (což představuje důležité téma právě ve vztahu k práci s cizinci z odlišného kulturního prostředí, kde je pomoc bez reciprocity nemyslitelná), zda udržovat vztah formální nebo dát v komunikaci prostor neformálním projevům.

Dominantní přístup v teoretickém uchopení tématu představuje hledisko psychologické, pouze v rámci kapitoly o specifích práce s cizinci je zmíněna také problematika kulturně-antropologická a v analýze výsledků výzkumu se uplatňuje rovněž hledisko etické. Toto metodologické rozhodnutí je pochopitelně zcela legitimní, současně se však nabízí otázka, zda právě v souvislosti s interkulturní komunikací a pomocí by nebylo zajímavé více sledovat i hlediska sociologická, kulturně antropologická nebo teologická.

Práce je velmi pečlivě zpracována – nejen obsahově, ale i po stránce formální a stylistické. Pouze na několika místech se objevují věty na hranici nesrozumitelnosti. (S. 21: *Nejen empatie a profesionalita jsou vlastnosti, které sociální pracovník může získávat spolu s navyšováním svých kompetencí, ale díky nim se klient postupně i osamostatňuje. Nebo: Následkem empatie je pomoc druhému pouze v případě, že pomáhající osoba je přesvědčena o tom, že pomáhaná osoba onu pomoc obdrží bez ohledu na to, zda má šanci zjistit, odkud (od koho) daná pomoc přišla.*)

Teologická
fakulta
Faculty
of Theology

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Jako důležitou přednost vnímám také schopnost kritické sebereflexe autorky, kterou projevuje na několika místech v závěru práce. Tato schopnost jí rovněž umožňuje formulovat další hypotézy a výzkumné otázky, které mohou tvořit cíl dalších zkoumání, a přispět tak k další reflexi zvoleného tématu.

Práci doporučuji k obhajobě.